

Bruxelles, 22 iunie 2021
(OR. en)

10081/21

**Dosar interinstituțional:
2021/0164 (NLE)**

**ECOFIN 626
CADREFIN 315
UEM 166
FIN 501**

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	22 iunie 2021
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2021) 340 final
Subiect:	Propunere de DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al LETONIEI

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2021) 340 final.

Anexă: COM(2021) 340 final



COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 22.6.2021
COM(2021) 340 final

2021/0164 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al LETONIEI

{SWD(2021) 162 final}

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al LETONIEI

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență¹, în special articolul 20,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Pandemia de COVID-19 a avut un impact perturbator asupra economiei Letoniei. În 2019, produsul intern brut pe cap de locuitor (PIB-ul pe cap de locuitor) al Letoniei a fost de 51,0 % din media UE. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2021, PIB-ul real al Letoniei a scăzut cu 3,6 % în 2020 și se preconizează că va înregistra o scădere cumulată de 0,3 % în 2020 și 2021. Printre elementele care au de mai mult timp impact asupra performanței economice pe termen mediu se numără, în special, respectarea obligațiilor fiscale, lipsa de personal calificat, rezultatele slabe privind starea de sănătate și performanța scăzută în materie de inovare.
- (2) La 9 iulie 2019 și la 20 iulie 2020, Consiliul a adresat recomandări Letoniei în contextul semestrului european. În special, Consiliul a recomandat să se reducă nivelul taxelor și impozitelor pentru persoanele cu venituri mici prin impozitarea altor surse de venituri, în special capitalul și bunurile imobiliare, precum și prin îmbunătățirea respectării obligațiilor fiscale și să se continue progresele în ceea ce privește cadrul de combatere a spălării banilor. De asemenea, Consiliul a recomandat să se consolideze plasa de siguranță socială și să se combată excluziunea socială, în special prin îmbunătățirea caracterului adecvat al venitului minim garantat, al pensiilor minime pentru limită de vârstă și al sprijinului pentru venit acordat persoanelor cu handicap, pentru a spori calitatea și eficiența educației și formării, în special în ceea ce privește lucrătorii slab calificați și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, inclusiv prin consolidarea participării la educația și formarea profesională, precum și la programe de învățare destinate adulților, și să se îmbunătățească reziliența, accesibilitatea, calitatea și raportul cost-eficacitate ale sistemului de sănătate, inclusiv prin asigurarea de resurse umane și financiare suplimentare. Consiliul a recomandat să se direcționeze cu prioritate investițiile către tranziția verde și tranziția digitală, în

¹ JO L 57, 18.2.2021, p. 17.

special către cercetare și inovare, către producerea și utilizarea energiei în mod curat și eficient, către transporturi durabile și infrastructuri digitale. În ceea ce privește combaterea impactului crizei, Consiliul a recomandat să se acorde un sprijin adecvat pentru venit grupurilor celor mai afectate de criză și să se atenueze impactul crizei asupra ocupării forței de muncă, inclusiv prin formule flexibile de lucru, prin măsuri active pe piața forței de muncă și prin dezvoltarea competențelor. În fine, Consiliul a recomandat să se consolideze responsabilitatea și eficiența sectorului public, în special în ceea ce privește autoritățile locale și întreprinderile de stat și cele municipale, și să se îmbunătățească regimul conflictului de interese. În urma evaluării progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a respectivelor recomandări specifice țării la momentul transmiterii planului de redresare și reziliență, Comisia constată că s-au realizat progrese substanțiale în ceea ce privește recomandările referitoare la politica fiscal-bugetară, combaterea spălării banilor, sprijinul pentru venit și sprijinul sub formă de lichidități pentru contracararea impactului crizei.

- (3) [Recomandarea Consiliului privind politica economică a zonei euro² a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a asigura, printre altele, o orientare politică menită să sprijine redresarea și să îmbunătățească în continuare convergența, reziliența și creșterea durabilă și favorabilă incluziunii. Recomandarea Consiliului a invitat, de asemenea, la consolidarea cadrelor instituționale naționale, la asigurarea stabilității macrofinanciare, la finalizarea UEM și la consolidarea rolului internațional al monedei euro.] [Dacă Recomandarea Consiliului nu va fi adoptată până la adoptarea Deciziei de punere în aplicare a Consiliului, a se elimina acest considerent].
- (4) La 30 aprilie 2021, Letonia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. Asumarea responsabilității la nivel național în ceea ce privește planurile de redresare și reziliență stă la baza implementării cu succes a acestor planuri, a impactului lor de durată pe plan național și a credibilității lor la nivel european. În temeiul articolului 19 din regulamentul menționat, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul în cauză.
- (5) Planurile de redresare și reziliență ar trebui să urmărească obiectivele generale ale Mecanismului de redresare și reziliență, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/241, și ale Instrumentului de redresare al UE, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului³, pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. Planurile de redresare și reziliență ar trebui să promoveze coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii, prin aducerea unei contribuții la cei șase piloni menționați la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (6) Implementarea planurilor de redresare și reziliență ale statelor membre va constitui un efort coordonat de investiții și reforme în întreaga Uniune. Prin punerea în aplicare coordonată și simultană a acestor reforme și investiții și prin implementarea

² În așteptarea adoptării finale de către Consiliu, după aprobarea de către Consiliul European. Textul convenit de Eurogrup la 16 decembrie 2020 este disponibil la adresa: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14356-2020-INIT/ro/pdf>

³ Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433I, 22.12.2020, p. 23).

proiectelor transfrontaliere, aceste reforme și investiții se vor consolida reciproc și vor genera efecte de propagare pozitive în întreaga Uniune. Prin urmare, aproximativ o treime din impactul mecanismului asupra creșterii și a creării de locuri de muncă în statele membre va rezulta din efectele de propagare din alte state membre.

Un răspuns echilibrat care să contribuie la cei șase piloni

- (7) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (a) și cu secțiunea 2.1 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență reprezintă în mare măsură (nota A) un răspuns cuprinzător și echilibrat în mod adecvat la situația economică și socială, contribuind astfel în mod corespunzător la toți cei șase piloni menționați la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2021/241, ținând seama de provocările specifice cu care se confruntă statul membru în cauză și de alocarea financiară care i-a fost atribuită.
- (8) Planul include un set echilibrat de reforme și investiții menite să abordeze principalele provocări cu care se confruntă țara, să stimuleze redresarea în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 și să pună bazele creșterii sale pe termen lung. Planul include 85 de măsuri care abordează principalele provocări cu care se confruntă Letonia și domeniile de politică de relevanță europeană, acoperind astfel toți cei șase piloni. Planul are șase componente: tranziția verde, tranziția digitală, reducerea inegalităților, sănătatea, productivitatea și statul de drept. Obiectivele componentelor sunt complementare, iar reformele amplifică impactul investițiilor conexe, în special prin generarea de schimbări structurale, precum și prin sporirea participării agenților privați și a finanțării furnizate de sectorul privat.
- (9) Planul se axează pe principalele provocări cu care se confruntă Letonia, și anume tranziția verde și tranziția digitală, excluziunea socială, asistența medicală, disparitățile regionale, competențele digitale și învățarea în rândul adulților, învățământul superior, convergența și creșterea productivității, inclusiv cercetarea și inovarea și sprijinul pentru investițiile întreprinderilor, precum și capacitatea administrativă, inclusiv administrația fiscală, achizițiile publice și sistemul judiciar.

Abordarea tuturor provocărilor sau a unei părți semnificative a provocărilor identificate în recomandările specifice fiecărei țări

- (10) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) și cu secțiunea 2.2 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență va contribui la abordarea eficace (nota A) a tuturor provocărilor sau a unei părți semnificative a provocărilor identificate în recomandările relevante specifice adresate Letoniei, inclusiv în ceea ce privește aspectele fiscale, sau a provocărilor identificate în alte documente relevante adoptate oficial de Comisie în contextul semestrului european.
- (11) Recomandările referitoare la măsurile imediate de politică fiscală luate ca răspuns la pandemie pot fi considerate ca nefăcând obiectul planului prezentat de Letonia, în pofida faptului că, în general, aceasta a răspuns în mod adecvat și suficient la nevoia imediată de sprijinire a economiei prin mijloace bugetar-fiscale în 2020 și 2021, în conformitate cu dispozițiile clauzei derogatorii generale. În plus, recomandarea privind realizarea obiectivului bugetar pe termen mediu în 2020 nu mai este relevantă, atât ca urmare a expirării perioadei bugetare corespunzătoare, cât și ca urmare a activării, în martie 2020, a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere în contextul pandemiei.

- (12) Planul include un set amplu de reforme și investiții care se consolidează reciproc și care contribuie la abordarea în mod eficace a tuturor provocărilor sau a unui subset semnificativ de provocări economice și sociale prezentate în recomandările specifice adresate Letoniei de către Consiliu în cadrul semestrului european, în 2019 și 2020, în special recomandările din următoarele domenii: asistența medicală, cum ar fi reziliența, accesibilitatea, calitatea și raportul cost-eficacitate ale sectorului asistenței medicale; educația și competențele, cum ar fi calitatea și eficiența sistemului de învățământ și competențele digitale; incluziunea socială, cum ar fi prestațiile de venit minim; cercetarea și inovarea; investițiile, cum ar fi tranziția verde și tranziția digitală, locuințele la prețuri accesibile; administrația publică și mediul de afaceri.
- (13) Convergența continuă rămâne principala provocare cu care se confruntă Letonia în ceea ce privește îmbunătățirea nivelului de trai al populației sale. Reformele și investițiile în competențe, educație și formare, asistență medicală și incluziune socială ar trebui să contribuie la îmbunătățirea productivității Letoniei și a creșterii sale favorabile incluziunii pe termen lung. Sunt prevăzute investiții semnificative pentru măsurile de actualizare a competențelor și reconversie profesională menite să asigure forței de muncă aptitudinile necesare și noi locuințe la prețuri accesibile pentru a îmbunătăți mobilitatea regională a forței de muncă. Planul prevede reforme și investiții menite să sporească reziliența și accesibilitatea sistemului de sănătate, să sprijine furnizarea de servicii de îngrijire integrate și să consolideze capacitatea instituțiilor sanitare de a se adapta la situațiile de criză. Planul contribuie la abordarea provocărilor sociale prin îmbunătățirea în continuare a sistemului de sprijin pentru venitul minim, printr-un mecanism de indexare anuală și prin corelarea acestuia cu evoluția venitului median. Alte investiții în infrastructura de accesibilitate și reabilitare pentru persoanele cu mobilitate redusă și cu handicap, precum și investițiile în îngrijirea pe termen lung pentru persoanele în vârstă ar trebui, de asemenea, să contribuie la realizarea de progrese în abordarea provocărilor actuale.
- (14) Planul consolidează în mod semnificativ investițiile în cercetare și inovare și sprijină diverse reforme ale administrației publice. De asemenea, planul reduce costurile socioeconomice ale tranziției verzi și ale tranziției digitale, ținând seama totodată de disparitățile regionale. Planul urmărește să aducă o schimbare semnificativă în guvernanta fragmentată a sistemului de inovare și să creeze ecosisteme de inovare durabile, încurajând astfel investiții globale mai mari. Sunt prevăzute investiții semnificative în tranziția verde și în tranziția digitală, inclusiv investiții în eficiența energetică, în modernizarea rețelei electrice, în sistemele informatice din sectorul public, precum și în competențele digitale de bază și avansate, atât în sectorul public, cât și în cel privat. Măsurile de îmbunătățire a infrastructurii de transport intermodal în interiorul și în jurul orașului Riga urmăresc să faciliteze mobilitatea forței de muncă și să contribuie la reducerea consumului de energie al autoturismelor, consum care în prezent este în creștere, și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de autoturisme. Pentru a aborda disparitățile regionale, planul se bazează pe reforma administrativă la nivel teritorial și include investiții semnificative în parcurile industriale, în transportul municipal, în renovarea drumurilor, în școli și în locuințe la prețuri accesibile. Responsabilitatea și eficiența administrației publice ar trebui să fie consolidate prin reforme și investiții menite să combată economia subterană și criminalitatea economică, să îmbunătățească sistemul de achiziții publice și inovarea în sectorul public. Se preconizează că planul va continua activitatea de punere în aplicare a strategiei de combatere a spălării banilor prin reformarea cooperării, a schimbului de informații și a sistemelor de formare între agențiile de asigurare a

respectării legii implicate în identificarea, investigarea și judecarea infracțiunilor economice, consolidând totodată capacitatea tehnică a acestor agenții.

Contribuția la potențialul de creștere, la crearea de locuri de muncă și la reziliența economică, socială și instituțională

- (15) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (c) și cu secțiunea 2.3 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență va avea un impact important (nota A) asupra întăririi potențialului de creștere, a creării de locuri de muncă și a rezilienței economice, sociale și instituționale a Letoniei, contribuind la punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, inclusiv prin promovarea politicilor în favoarea copiilor și a tinerilor, și asupra atenuării impactului economic și social al crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidând astfel coeziunea și convergența economică, socială și teritorială în cadrul Uniunii.
- (16) Simulările efectuate de Comisie arată că planul are potențialul de a genera, până în 2026, o creștere a PIB-ului Letoniei de 2 %⁴. Programul de stabilitate al Letoniei pentru 2021 indică un efect de adăugare clar al planului, întrucât se preconizează că nivelul investițiilor publice va fi cu mult peste nivelul anterior pandemiei, și anume 5,9 % din PIB în medie în perioada 2021-2024, comparativ cu 5,1 % din PIB în medie în perioada 2017-2019.
- (17) Investițiile și reformele în infrastructura verde și în infrastructura digitală, în dezvoltarea regională, în cercetare și inovare, precum și schemele ample de sprijin pentru investițiile întreprinderilor vor consolida potențialul de creștere al Letoniei pe termen mediu și lung. Investițiile în sistemul de transport din Riga și reformele conexe ale acestui sistem vor stimula competitivitatea și capacitatea orașului de a atrage investiții și talente. Măsurile de încurajare a investițiilor private în energia eoliană vor contribui la realizarea ȋntelilor privind energia din surse regenerabile și la dobândirea statutului de economie competitivă cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Schemele de sprijin pentru investițiile întreprinderilor vor accelera realizarea obiectivului Letoniei de a-și spori capacitatea de export și de a înregistra o creștere a productivității, pe baza elementelor fundamentale ale industriei, și anume inovarea, concurența și o piață unică puternică și funcțională. Planul Letoniei prevede investiții și reforme menite să promoveze competențele populației. Investițiile în locuințe și în infrastructură care vor viza regiunile periferice vor consolida oportunitățile de creștere ale regiunilor Letoniei rămase în urmă. În ansamblu, aceste măsuri abordează provocările de lungă durată cu care se confruntă economia Letoniei – cheltuieli reduse pentru inovare, un grad scăzut de adoptare a tehnologiilor moderne, precum și disparități regionale semnificative.
- (18) Se preconizează că investițiile și reformele ce vizează îmbunătățirea incluziunii sociale și a asistenței medicale vor consolida coeziunea socială și protecția socială. Introducerea indexării prestațiilor de venit minim ar trebui să asigure ajustarea anuală a prestațiilor la creșterea salariilor, contribuind la asigurarea caracterului adecvat al acestora. Împreună cu creșterea pragului venitului minim de cel puțin 20 % din venitul

⁴ Aceste simulări reflectă impactul global al NGEU, care include, de asemenea, finanțarea pentru ReactEU, precum și majorarea finanțării pentru Orizont Europa, InvestEU, Fondul pentru o tranziție justă, dezvoltarea rurală și rescEU. Aceste simulări nu includ posibilul impact pozitiv al reformelor structurale, care poate fi substanțial.

median, se preconizează că aceste măsuri vor reduce inegalitatea veniturilor și vor îmbunătăți eficacitatea transferurilor sociale, care au fost identificate ca numărându-se printre cele mai importante provocări sociale cu care se confruntă Letonia. În plus, se preconizează că investițiile în infrastructura de sănătate, împreună cu o reformă care vizează atragerea de resurse umane suplimentare în sectorul sănătății vor îmbunătăți accesibilitatea asistenței medicale, a cărei lipsă a afectat în principal persoanele cu venituri mici și persoanele care locuiesc în zone periferice.

Principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”

- (19) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (d) și cu secțiunea 2.4 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență va asigura faptul că nicio măsură de implementare a reformelor și a proiectelor de investiții incluse în planul de redresare și reziliență nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu (nota A), în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului⁵ (principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”).
- (20) Evaluarea privind respectarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” furnizată de Letonia în planul său de redresare și reziliență a fost efectuată în conformitate cu Orientările tehnice ale Comisiei Europene privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (Comunicarea 2021/C 58/01). Evaluarea vizează cele șase obiective de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852, și anume atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine, economia circulară, prevenirea și controlul poluării, precum și protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor. Impactul asupra mediului este evaluat la nivel de măsură, și anume planul prevede o evaluare individuală pentru fiecare reformă sau investiție. Acolo unde a fost necesar, Letonia a propus punerea în aplicare a unor măsuri de atenuare pentru a evita prejudicierea semnificativă. Acest lucru este valabil în special în ceea ce privește măsurile de protecție împotriva inundațiilor, în cazul cărora respectarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” a fost asigurată prin includerea unui jalon specific. În consecință, investițiile în protecția împotriva inundațiilor trebuie să asigure faptul că legislația Uniunii în domeniul mediului este respectată cu strictețe și că starea corpurilor de apă nu este prejudiciată. Renovarea drumurilor este însoțită de investiții în transporturi decarbonizate, pentru a preveni prejudicierea obiectivului privind atenuarea schimbărilor climatice.

Contribuția la tranziția verde, inclusiv la biodiversitate

- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (e) și cu secțiunea 2.5 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență conține măsuri care contribuie în mare măsură (nota A) la tranziția verde, inclusiv la biodiversitate, sau la abordarea provocărilor generate de această tranziție. Suma aferentă măsurilor de sprijinire a obiectivelor privind clima reprezintă 37,6 % din alocarea totală aferentă planului, calculată în conformitate cu metodologia din anexa VI la Regulamentul (UE) 2021/241. În conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) 2021/241, planul de

⁵ Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 13).

redresare și reziliență este în concordanță cu informațiile incluse în planul național privind energia și clima pentru perioada 2021-2030.

- (22) Planul de redresare și reziliență al Letoniei se axează în special pe mobilitatea durabilă. Reorganizarea zonei metropolitane Riga și programul de investiții conexe în înverzirea transportului public urban și a infrastructurii ar trebui să contribuie în mod semnificativ la decarbonizarea sectorului transporturilor din Letonia. Planul de redresare și reziliență prevede, de asemenea, măsuri care acordă o atenție specială îmbunătățirii eficienței energetice în clădirile cu mai multe apartamente, în clădirile publice și în întreprinderile publice, precum și modernizării rețelei electrice. Aceste măsuri ar trebui să contribuie la îmbunătățirea eficienței energetice și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul construcțiilor. Planul de redresare și reziliență se axează, de asemenea, pe adaptarea la schimbările climatice datorită investițiilor în prevenirea inundațiilor și a incendiilor, care ar trebui să contribuie în mod direct la realizarea obiectivului privind adaptarea la consecințele schimbărilor climatice. Planul nu conține măsuri având ca obiectiv biodiversitatea. Cu toate acestea, unele dintre măsurile de atenuare a schimbărilor climatice pot fi, de asemenea, benefice pentru conservarea biodiversității, deoarece schimbările climatice reprezintă una dintre principalele amenințări la adresa biodiversității.

Contribuția la tranziția digitală

- (23) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (f) și cu secțiunea 2.6 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență conține măsuri care contribuie în mare măsură (nota A) la tranziția digitală sau la abordarea provocărilor generate de aceasta. Suma aferentă măsurilor de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 21 % din alocarea totală aferentă planului, calculată în conformitate cu metodologia din anexa VI la Regulamentul (UE) 2021/241.
- (24) Măsurile digitale prevăzute în plan vizează diverse aspecte ale transformării digitale, care includ sectorul public și sectorul privat, competențele și conectivitatea, acordând o atenție specială îmbunătățirii competitivității economiei letone pe termen mediu și lung. Slabele competențe digitale de bază și gradul scăzut de adoptare a soluțiilor digitale de către întreprinderi, precum și deficitul de specialiști în tehnologia informației și comunicațiilor sunt principalele provocări digitale cu care se confruntă Letonia, care au în egală măsură un impact asupra disponibilității forței de muncă, a competitivității, a rezilienței, a utilizării serviciilor de e-Guvernare și a inovării. Ca răspuns la această situație, planul Letoniei include investiții considerabile în competențele digitale de bază și în competențele digitale avansate. Planul Letoniei prevede, de asemenea, măsuri pentru modernizarea digitală a administrației publice și transformarea digitală a serviciilor administrației publice, inclusiv soluții publice centralizate. Planul abordează provocările legate de tranziția digitală, inclusiv prin sprijinirea transformării digitale a întreprinderilor și prin crearea unui mediu mai favorabil cercetării și inovării, cu ajutorul unor măsuri de îmbunătățire a digitalizării întreprinderilor mici și mijlocii, precum și prin instituirea cadrului necesar pentru participarea Letoniei la rețeaua centrelor europene de inovare digitală. Planul prevede măsuri ce vizează implementarea unei rețele în bandă largă de foarte mare viteză care ar trebui să îmbunătățească și mai mult infrastructura digitală.

Impact de durată

- (25) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (g) și cu secțiunea 2.7 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență va avea în mare măsură (nota A) un impact de durată asupra Letoniei.
- (26) Se preconizează că implementarea reformelor și a investițiilor avute în vedere va aduce îmbunătățiri structurale profunde ale economiei. În special reforma guvernancei instituțiilor de învățământ superior ar trebui să aibă un impact pe termen lung asupra calității educației și a cercetării din Letonia. Printre alte măsuri se numără reforme menite să încurajeze digitalizarea și sprijinirea competențelor digitale, reorganizarea municipalităților, reforma administrației fiscale pentru a reduce economia subterană, precum și strategia de centralizare și profesionalizare în ceea ce privește achizițiile publice. Se preconizează că se vor realiza îmbunătățiri structurale și datorită punerii în aplicare a investițiilor care vizează asigurarea unei eficiențe energetice sporite a clădirilor prin renovare, precum și datorită punerii în aplicare a investițiilor în digitalizare, în sprijinirea reformei administrative la nivel teritorial, în infrastructura de sănătate a spitalelor universitare și a spitalelor regionale, în infrastructura pentru furnizorii de servicii ambulatorii secundare și în infrastructura pentru parcurile industriale. Impactul de durată al planului poate fi, de asemenea, consolidat prin sinergii între plan și alte programe, inclusiv cele finanțate din fondurile politicii de coeziune, în special prin abordarea în mod substanțial a provocărilor teritoriale adânc înrădăcinate și prin promovarea unei dezvoltări echilibrate.

Monitorizare și implementare

- (27) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (h) și cu secțiunea 2.8 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, măsurile propuse în planul de redresare și reziliență sunt adecvate (nota A) pentru asigurarea monitorizării și implementării eficace a planului de redresare și reziliență, inclusiv a calendarului, a jaloanelor și a țințelor preconizate, precum și a indicatorilor aferenți.
- (28) Planul leton de redresare și reziliență prezintă organizarea administrativă a procesului de implementare a acestuia în Letonia, care ar trebui să fie asigurată în contextul cadrului național existent pentru execuția fondurilor cu gestiune partajată. Planul oferă o imagine de ansamblu a proceselor de monitorizare și de raportare avute în vedere și identifică în mod clar actorii, precum și rolurile și responsabilitățile acestora în îndeplinirea sarcinilor de control intern. Ministerul Finanțelor va avea sarcina de a coordona implementarea planului, în timp ce Cancelaria de Stat, ministerele de resort și Agenția Centrală de Plăți și Contractare ar trebui să fie însărcinate cu asigurarea și monitorizarea implementării planului. Jaloanele și țințele sunt realiste, iar indicatorii propuși sunt relevanți și robusți. Măsurile prevăzute în plan sunt, într-o anumită măsură, fragmentate, ceea ce are drept consecință stabilirea a numeroase jaloane și țințe. Acestea tind să fie concentrate către 2026, în special în cazul investițiilor în infrastructură și al schemelor orizontale pentru investițiile întreprinderilor.
- (29) Statele membre ar trebui să se asigure că sprijinul financiar acordat în cadrul mecanismului este comunicat și recunoscut în conformitate cu articolul 34 din Regulamentul (UE) 2021/241. Se poate solicita sprijin tehnic în cadrul Instrumentului de sprijin tehnic, care este menit să ajute statele membre să își implementeze planurile.

Stabilirea costurilor

- (30) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (i) și cu secțiunea 2.9 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, justificarea furnizată în plan cu privire la valoarea

costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență este într-o măsură moderată (nota B) rezonabilă și plauzibilă, este coerentă cu principiul eficienței din punctul de vedere al costurilor și proporțională cu impactul economic și social național preconizat.

- (31) Letonia a furnizat estimări ale costurilor pentru toate investițiile prevăzute în planul de redresare și reziliență. Defalcarea costurilor este, în general, detaliată și bine fundamentată. Estimările se bazează pe comparații cu investiții anterioare de același tip, precum și pe analiza pieței și a prețurilor. Evaluarea estimărilor costurilor și a documentelor justificative conexe arată că majoritatea costurilor sunt bine justificate și rezonabile. Sumele propuse pentru finanțare au fost considerate adecvate, iar estimările costurilor au fost evaluate ca fiind plauzibile într-o măsură moderată. Deși costurile majorității măsurilor sunt considerate foarte plauzibile (și anume costurile estimate se situează la un nivel scăzut spre mediu în comparație cu costurile unor reforme sau investiții similare), există un set limitat de măsuri în cazul cărora calcularea costurilor este considerată plauzibilă în mică măsură. În fine, cuantumul costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență este conform cu principiul eficienței din punctul de vedere al costurilor și proporțional cu impactul economic și social național preconizat.

Protecția intereselor financiare

- (32) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (j) și cu secțiunea 2.10 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, măsurile propuse în planul de redresare și reziliență sunt adecvate (nota A) pentru prevenirea, depistarea și corectarea corupției, a fraudei și a conflictelor de interese la utilizarea fondurilor puse la dispoziție în temeiul regulamentului menționat și se preconizează că măsurile respective vor asigura evitarea dublei finanțări în temeiul regulamentului menționat și în cadrul altor programe ale Uniunii. Acest lucru nu aduce atingere aplicării altor instrumente și mijloace de promovare și asigurare a respectării dreptului UE, inclusiv pentru prevenirea, depistarea și corectarea corupției, a fraudei și a conflictelor de interese, precum și pentru protejarea finanțelor Uniunii în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2092 al Parlamentului European și al Consiliului.
- (33) Sistemul de control și măsurile propuse în planul de redresare și reziliență se bazează pe procese și structuri robuste utilizate în cadrul național existent pentru implementarea fondurilor structurale. Planul identifică în mod clar actorii (organisme/entitățile), precum și rolurile și responsabilitățile acestora în îndeplinirea sarcinilor de control intern. Funcțiile relevante sunt separate în mod corespunzător. Sistemul de control și alte măsuri relevante, inclusiv pentru colectarea și punerea la dispoziție a datelor privind destinatarii finali, sunt adecvate.
- (34) Măsurile generale au fost aprobate de Cabinetul leton al miniștrilor la 18 august 2020. Se preconizează că se vor adopta noi acte de punere în aplicare înainte să înceapă implementarea planului. Acest lucru nu a împiedicat evaluarea procesului și a structurilor descrise. Autoritățile letone ar trebui să furnizeze informații actualizate cu privire la adoptarea acestor acte, iar obligațiile relevante ar trebui să fie stabilite în acordul de finanțare care urmează să fie încheiat în conformitate cu articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (35) Letonia a precizat că ar putea fi necesar ca instrumentele informatice existente să fie modificate sau să se implementeze noi funcționalități, de exemplu modulul specific RRF din cadrul sistemului de informații pentru gestionarea fondurilor politicii de

coeziune (KPVIS), și să se utilizeze instrumente informatice de tranziție pentru a îndeplini cerințele specifice de gestionare și raportare descrise în plan. În conformitate cu articolul 20 alineatul (5) litera (e) din Regulamentul (UE) 2021/241, Letonia ar trebui să implementeze această modificare a instrumentelor informatice existente pentru a asigura conformitatea cu articolul 22 din regulamentul menționat și, atunci când introduce prima cerere de plată, ar trebui să confirme faptul că modificarea a fost implementată. În cazul în care o astfel de cerere de plată nu se bazează în totalitate pe funcționalitățile instrumentelor informatice modificate, astfel cum sunt descrise în plan, ar trebui să se întocmească un raport de audit specific privind sistemul. Raportul ar trebui să analizeze eventualele deficiențe identificate și măsurile corective luate sau planificate.

Coerența planului

- (36) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (k) și cu secțiunea 2.11 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul conține în mare măsură (nota A) măsuri pentru implementarea reformelor și a proiectelor de investiții publice care reprezintă acțiuni coerente.
- (37) Planul leton de redresare și reziliență este coerent, prevăzând reforme și investiții consecutive care se consolidează reciproc, precum și sinergii între diferitele componente. Planul de redresare și reziliență conține măsuri de implementare a proiectelor de reformă și de investiții publice care reprezintă acțiuni coerente. Cele șase componente structurează investițiile și reformele și prezintă relația tematică și interconexiunile dintre acestea. Coerența este asigurată atât în cadrul componentelor, fiind prevăzute investiții care însoțesc reformele relevante, cât și între diferitele componente ale planului. Componentele incluse în plan formează un cadru unic pentru reforme și investiții, a cărui sarcină principală este de a promova productivitatea, de a reduce inegalitățile, precum și de a promova tranziția verde și transformarea digitală. Cele șase componente se consolidează reciproc și sunt coerente din perspectiva obiectivelor pe care le urmăresc.

Egalitate

- (38) În ceea ce privește egalitatea de gen și egalitatea de șanse pentru toți, planul descrie provocările în materie de egalitate de gen și de nevoi ale persoanelor cu handicap. Planul explică, de asemenea, ce investiții se preconizează că vor contribui la depășirea provocărilor identificate. Planul leton de redresare și reziliență prevede punerea în aplicare a unei game diverse de măsuri de promovare a egalității de gen și a egalității de șanse. Pentru a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor cu handicap, planul include o măsură de asigurare a accesibilității clădirilor publice și private. În plus, toate vehiculele noi de transport public ar trebui să fie echipate cu dispozitive menite să faciliteze accesul persoanelor cu mobilitate redusă. Situația grupurilor vulnerabile este în general abordată, în special în domeniul sănătății. Planul include, de asemenea, măsuri de îmbunătățire a oportunităților oferite tuturor elevilor în domeniul educației. În ceea ce privește egalitatea de gen, planul prevede măsuri care vizează în mod specific participarea femeilor la oportunitățile de carieră din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor, în vederea îmbunătățirii echilibrului de gen în rândul specialiștilor în tehnologia informației și comunicațiilor. Se preconizează că situația de pe piața forței de muncă pentru femeile aflate în căutarea unui loc de muncă se va îmbunătăți datorită unor măsuri specifice care vizează promovarea concilierii vieții de familie cu viața profesională prin crearea de oportunități de muncă de la distanță și cu

fracțiune de normă pentru gospodăriile cu copii. Gestionarea și implementarea proiectelor ar trebui să asigure o plată egală pentru muncă de valoare egală, precum și diversitatea la nivelul conducerii. În plus, procesul de selecție a proiectelor ar trebui să facă obiectul principiului neexcluderii și al obligației de a combate orice discriminare bazată nu numai pe sex, ci și pe motive de rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă și orientare sexuală.

Autoevaluarea securității

- (39) Planul include o autoevaluare generală a securității pentru fiecare componentă și enumeră măsurile care au o dimensiune de securitate. Deși autoevaluarea securității efectuată de Letonia are un caracter general, planul abordează securitatea cibernetică și alte aspecte legate de securitatea digitală. Autoevaluarea concluzionează că investițiile avute în vedere ar conduce la consolidarea securității măsurilor în cauză.

Proiecte transfrontaliere și multinaționale

- (40) Planul contribuie la diverse proiecte multinaționale și la proiecte importante de interes european comun (PIIEC) planificate: coridorul 5G Via Baltica, Rețeaua europeană a centrelor de inovare digitală, „Infrastructura și serviciile de date comune europene” (prin elaborarea unui eventual PIIEC privind serviciile cloud de generație următoare), „Administrația publică conectată”, Genome Europe, „Sistemul statelor baltice pentru schimbul de imagini obținute cu ajutorul scanerelor cu raze X (Baxe)”, precum și „Microprocesoare și tehnologiile semiconductoare”. Aceste proiecte sunt finanțate și din alte programe, cum ar fi programul „Europa digitală” sau Mecanismul pentru interconectarea Europei, precum și din fonduri structurale.

Procesul de consultare

- (41) În perioada decembrie 2020-martie 2021 s-au organizat o serie de consultări publice tematice deschise organizațiilor societății civile, partenerilor sociali, autorităților locale și altor părți interesate. Reprezentanți ai partenerilor sociali, ai organizațiilor întreprinderilor, ai administrațiilor locale și ai altor părți interesate au participat la discuțiile privind planul care au avut loc între Comisie și autoritățile letone. Sugestiile formulate de parteneri cu privire la plan sunt puse la dispoziția publicului și au fost publicate împreună cu planul.
- (42) Se preconizează că părțile interesate vor fi implicate în procesul de implementare prin intermediul sistemului de gestiune și control utilizat pentru punerea în aplicare a sprijinului acordat în contextul politicii de coeziune, în cadrul căruia reprezentanții părților interesate fac parte din Comitetul de monitorizare a fondurilor UE. Pentru a se asigura asumarea responsabilității de către actorii relevanți, este esențial ca pe tot parcursul implementării investițiilor și a reformelor prevăzute în plan să fie implicate toate autoritățile locale și toate părțile interesate vizate, inclusiv partenerii sociali.

Evaluare pozitivă

- (43) În urma evaluării pozitive de către Comisie a planului de redresare și reziliență al Letoniei, cu constatarea că planul îndeplinește în mod satisfăcător criteriile de evaluare prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/241, în conformitate cu articolul 20 alineatul (2) din regulamentul menționat și cu anexa V la acesta, prezenta decizie ar trebui să stabilească reformele și proiectele de investiții necesare pentru implementarea planului, jaloanele, țintele și indicatorii relevanți, precum și suma pusă la dispoziție de Uniune pentru implementarea planului sub formă de sprijin financiar nerambursabil.

Contribuția financiară

- (44) Costurile totale estimate ale planului de redresare și reziliență al Letoniei sunt de 1 826 000 000 EUR. Întrucât planul de redresare și reziliență îndeplinește într-o măsură satisfăcătoare criteriile de evaluare prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/241 și, în plus, întrucât valoarea costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență este mai mică decât contribuția financiară maximă disponibilă pentru Letonia, contribuția financiară alocată planului de redresare și reziliență al Letoniei ar trebui să fie egală cu valoarea costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență, fără a aduce atingere unei actualizări a planului care ține seama de contribuția financiară maximă, astfel cum se prevede la articolul 18 alineatul (2) din regulamentul menționat.
- (45) În conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, calculul contribuției financiare maxime pentru Letonia trebuie actualizat până la 30 iunie 2022. Așadar, în conformitate cu articolul 23 alineatul (1) din regulamentul menționat, ar trebui ca acum să fie pusă la dispoziția Letoniei o sumă care să fie angajată juridic până la 31 decembrie 2022. Dacă va fi necesar, în urma actualizării contribuției financiare maxime, Consiliul, la propunerea Comisiei, ar trebui, fără întârzieri nejustificate, să modifice prezenta decizie pentru a include contribuția financiară maximă actualizată.
- (46) Sprijinul care urmează să fie acordat trebuie finanțat din împrumuturile contractate de către Comisie în numele Uniunii, în temeiul articolului 5 din Decizia (UE, Euratom) 2020/2053 a Consiliului⁶. Sprijinul ar trebui să fie plătit în tranșe după ce Letonia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante identificate în ceea ce privește implementarea planului de redresare și reziliență.
- (47) Letonia a solicitat o prefinanțare de 13 % din valoarea contribuției financiare. Această sumă ar trebui să fie pusă la dispoziția Letoniei sub rezerva intrării în vigoare a acordului de finanțare prevăzut la articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241 și în conformitate cu prevederile acestuia.
- (48) Prezenta decizie nu ar trebui să aducă atingere rezultatului niciuneia dintre procedurile legate de acordarea de fonduri ale Uniunii în cadrul oricărui alt program al Uniunii în afară de cel prevăzut de Regulamentul (UE) 2021/241 sau procedurilor legate de denaturări ale funcționării pieței interne care ar putea fi inițiate, în special în temeiul articolelor 107 și 108 din tratat. Decizia nu prevalează asupra cerinței ca statele membre să notifice Comisiei potențialele ajutoare de stat în temeiul articolului 108 din tratat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență

Se aprobă evaluarea planului de redresare și reziliență al Letoniei pe baza criteriilor prevăzute la articolul 19 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2021/241. În anexa la prezenta decizie sunt prezentate reformele și proiectele de investiții incluse în planul de redresare și reziliență, măsurile și calendarul de monitorizare și implementare a planului de redresare și reziliență,

⁶ JO L 424, 15.12.2020, p. 1.

inclusiv jaloanele și țintele relevante, indicatorii relevanți referitori la atingerea jaloanelor și a țintelor preconizate, precum și măsurile de asigurare a accesului deplin al Comisiei la datele subiacente relevante.

Articolul 2 *Contribuția financiară*

1. Uniunea pune la dispoziția Letoniei o contribuție financiară sub formă de sprijin nerambursabil, în valoare de 1 826 000 000 EUR. Suma de 1 640 779 642 EUR se pune la dispoziție pentru a fi angajată din punct de vedere juridic până la 31 decembrie 2022⁷. Sub rezerva actualizării prevăzute la articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, în urma căreia pentru Letonia ar rezulta o sumă egală sau mai mare decât această sumă, se pune la dispoziție o sumă suplimentară de 185 220 358 EUR pentru a fi angajată din punct de vedere juridic în perioada 1 ianuarie 2023-31 decembrie 2023.
2. Comisia pune contribuția financiară a Uniunii la dispoziția Letoniei în tranșe, în conformitate cu anexa. Suma de 237 380 000 EUR se pune la dispoziție ca plată de prefinanțare, egală cu 13 % din contribuția financiară. Prefinanțarea și tranșele pot fi plătite de Comisie în cadrul unei singure operațiuni de plată sau prin intermediul mai multor plăți eșalonate. Cuantumul tranșelor depinde de disponibilitatea finanțării.
3. Prefinanțarea se eliberează sub rezerva intrării în vigoare a acordului de finanțare prevăzut la articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241 și în conformitate cu modalitățile prevăzute în acesta. Prefinanțarea se lichidează prin deduceri proporționale din tranșele plătite.
4. Eliberarea tranșelor în conformitate cu acordul de finanțare este condiționată de disponibilitatea finanțării și de o decizie a Comisiei, adoptată în conformitate cu articolul 24 din Regulamentul (UE) 2021/241, care să ateste că Letonia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante identificate în ceea ce privește implementarea planului de redresare și reziliență. Sub rezerva intrării în vigoare a angajamentelor juridice menționate la alineatul (1), pentru a putea beneficia de sprijinul nerambursabil, jaloanele și țintele trebuie atinse până cel târziu la 31 august 2026.

Articolul 3 *Destinatar*

Prezenta decizie se adresează Republicii Letonia.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele

⁷ Această sumă corespunde cuantumului pus la dispoziție pentru a fi angajat juridic până la 31 decembrie 2022, după deducerea părții proporționale a cheltuielilor Letoniei prevăzută la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, calculată în conformitate cu metodologia prevăzută la articolul 11 din regulamentul menționat.